

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET
Kultura izražavanja – Odsjek za predškolski odgoj

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: PEF PO 211		Naziv predmeta: Kultura izražavanja	
Ciklus: I ciklus	Godina: druga (II)	Semestar: četvrti (IV)	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 sedmično: 4 semestralno: 60 predavanja: 2 predavanja: 30 vježbe: 2 vježbe: 30	
Učesnici u nastavi:		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet	
Preduvjet za upis:		Odslušana nastava iz predmeta Bosanski, hrvatski i srpski jezik I	
Cilj (ciljevi) predmeta:		Ciljevi predmeta jesu upoznavanje i usvajanje znanja o vrstama jezičke djelatnosti, funkcijama i raslojavanju jezika i osnovnim pojmovima iz lingvističke stilistike, te u skladu s tim i sa stilovima jezičkog izražavanja, usavršavanje pismenog i usmenog izražavanja, govornim činovima, različitim vrstama jezičkih vježbi i njihove konkretne primjene, potom o strukturi govornog iskaza i umjetničkoj interpretaciji tekstova, te o osnovnim pojmovima iz retorike i besjedništva i o usavršavanju govorničkih vještina.	
Tematske jedinice:		Na predavanjima će se studenti upoznati sa sljedećim sadržajima: 1. Jezičko izražavanje; jezičke djelatnosti: slušanje, govorenje, čitanje i pisanje 2. Osnovne funkcije jezika; raslojavanje/diferencijacija jezika; stilovi jezičkog izražavanja 3. Upotreba digitalnih tehnologija u unapređenju govorno-jezičkih kompetencija 4. Lingvistička stilistika; jezičko-stilske figure 5. Usmene jezičke vježbe: gramatičke, leksičke, pravopisne vježbe 6. Usmene jezičke vježbe: ortoepske – artikulacijske, akcenatske i intonacijske vježbe 7. Stilsko-kompozicijske vježbe; tekstovni tipovi; pisanje komunikacijskih tekstova 8. Prvi parcijalni ispit 9. Struktura govornog iskaza; dikcijske jedinice 10. Vidovi usmenog izražavanja; komunikativni diskursi 11. Interpretativni i kreativni diskursi: izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje 12. Versifikacija – osnovni pojmovi; elementi ritma; rima; umjetnička interpretacija teksta 13. Pragmatika i govorni činovi 14. Retorika i besjedništvo – osnovni pojmovi; retorika i stilistika 15. Lingvostilistička interpretacija književnومjetničkog teksta	
Ishodi učenja:		Znanje: usvajanje znanja o osnovnim pojmovima jezičke djelatnosti, o raslojavanju i funkcijama jezika, jezičko-stilskim sredstvima, usvajanje znanja o različitim vrstama pismenih i usmenih vježbi i načinima primjene navedenih znanja na konkretnim tekstovima, usvajanje znanja o vidovima usmenog izražavanja, govornim činovima i primjeni u	

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET Kultura izražavanja – Odsjek za predškolski odgoj	Obrazac SP2 Stranica 2 od 3
---	--

	konkretnim situacijama, te znanja o umjetničkoj i lingvostilističkoj interpretaciji tekstova. Vještine: Studenti će steći komunikacijske i jezičke vještine i znanja iz kulture izražavanja i u pismenoj i u usmenoj formi, te ih naučiti primjenjivati kao odgajatelj koji treba biti uspješan govornik. Vlastitim pravilnim govorom bit će uzor dobrog govornika kako bi mogli kvalitetno izvoditi aktivnosti koje potiču razvoj govora, kulturu izražavanja i razvoj komunikacijske kompetencije. Kompetencije: Nakon položenog ispita studenti će biti osposobljeni za umjetničku interpretaciju tekstova, izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje tekstova primjerenih djeci predškolskog uzrasta, te podizanju nivoa kulture izražavanja kod djece, posebno usmenoga govora.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja s prezentacijama, vježbe (pismenog i usmenog izražavanja), diskusija, istraživački zadaci, pisanje eseja ili priprema, posjeta pozorištu
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	1. Pismene pripreme/esej/istraživački zadatak – 20% 2. Prvi parcijalni ispit / pismeni ispit– 30% 3. Usmeni ispit – 50%
Literatura:	Obavezna: Palić, I., Omerović, M. (2023), <i>Bosanski jezik i komunikacija u nastavnoj praksi</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo (odabrana poglavlja) Šipka, Milan (2014), <i>Kultura govora</i>, Institut za jezik, Sarajevo (odabrana poglavlja) Omerović, Mirela i L. Hamzagić Kovačević (2024), <i>Jezička djelatnost čitanja – temelj funkcionalne pismenosti</i>, Univerzitet u Sarajevu – Pedagoški fakultet, Sarajevo Dopunska: Pavličević-Franić, Dunja (2005), <i>Komunikacijom do gramatike (razvoj komunikacijske kompetencije u ranome razdoblju usvajanja jezika)</i>, Alfa, Zagreb Turza-Bogdan, T., Cvikić, L. (2023), <i>Dijete, jezik, pismenost. Jezični temelji i poticanje pismenosti u odgojno-obrazovnom kontekstu</i>, Sveučilište u Zagrebu – Učiteljski fakultet, Zagreb Bukvić Pažin, A., Ott Franić, M. (2023), <i>Velika važnost malih priča: zašto i kako čitati djeci</i>, Ljevak, Zagreb Katnić-Bakaršić, M. (2001), <i>Stilistika</i>, Ljiljan, Sarajevo Bakšić, S., Bulić, H. (2019), <i>Pragmatika</i>, Bookline, Sarajevo Palašić, Nikolina (2020), <i>Pragmalingvistika – lingvistički pravac ili petlja</i>, Hrvatska sveučilišna naklada i Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Zagreb Peti-Stantić, Anita (2019), <i>Čitanjem do (spo)razumijevanja. Od čitalačke pismenosti do čitateljske sposobnosti</i>, Ljevak, Zagreb Jelaska, Z. (2007), „Teorijski okviri jezikoslovnog znanja u novome nastavnome programu hrvatskoga jezika za osnovnu školu“, <i>Komunikacija u nastavi hrvatskoga jezika: Suvremeni pristupi poučavanju u osnovnim i srednjim školama</i>, ur. Češi, M., Barbaroša-Šikić, M., Zagreb, Naklada Slap i Agencija za odgoj i obrazovanje, 9–33. Halilović, Senahid (2017), <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Slavistički komitet, Sarajevo Bulić, Refik (2025), <i>Bosanski pravopisni priručnik</i>, Institut za bosanski jezik i književnost, Tuzla Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I. (2000), <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Dom

štampe, Zenica
Halilović, S., Palić, I., Šehović, A. (2010), *Rječnik bosanskoga jezika*, Filozofski fakultet, Sarajevo
Tanović, I. (1999), *Frazeologija bosanskoga jezika*, Sarajevo
Aristotel (2017), *Retorika*, Štampar Makarije, Beograd
Kvintilijan (1985), *Obrazovanje govornika*, Sarajevo
Platon (2015), *Odbrana Sokratova*, Dereta, Beograd
Visinko, Karol (2009), *Dječja priča – povijest, teorija, recepcija i interpretacija*, Školska knjiga, Zagreb
Visinko, Karol (2010), *Jezično izražavanje u nastavi hrvatskoga jezika. Pisanje*, Školska knjiga, Zagreb
Visinko, Karol (2014), *Čitanje. Poučavanje i učenje*, Školska knjiga, Zagreb
Visinko, Karol (2015), *Diktat u nastavnoj teoriji i praksi*, Profil, Zagreb
Visinko, Karol (2016), *Diktat. Komunikacijsko-funkcionalna primjena u nastavi hrvatskoga jezika*, Profil, Zagreb
Čudina-Obradović, Mira (2008), *Igrom do čitanja: Igre i aktivnosti za razvijanje vještina čitanja*, Školska knjiga, Zagreb
Škarić, Ivo (2000), *Temeljci suvremenog govorništva*, Školska knjiga, Zagreb